

Радович Роман

Інститут народознавства НАН України (м. Львів)

ІНТЕР'ЄР ТРАДИЦІЙНОГО ЖИТЛА ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ТА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОЇ ВОЛИНИ

У статті розглянуто особливості інтер'єру традиційного житла на теренах південно-західної частини Східної Галичини та південного заходу Волині.

Ключові слова: Опілля, Підгір'я, Надсяння, Галицька Волинь, традиційне житло, інтер'єр.

У Львівському музеї народної архітектури та побуту функціонує сектор "Львівщина", де експонуються (чи будуть експонуватися у майбутньому) пам'ятки з південно-західної частини Східної Галичини (Опілля, Наддністрянського Жидачівсько-Самбірського Прикарпаття (Підгір'я), Перемишльсько-Яворівського Надсяння) та південного заходу Волині (Галицької Волині). Народна житлова архітектура зазначеного регіону відзначається значною поліваріантністю просторово-планувальних, архітектурно-конструктивних вирішень, застосуванням різноманітних будівельних технік та технологій тощо. Значною мірою це торкається й внутрішнього облаштування житла, що й буде предметом запропонованої нами розвідки.

Внутрішнє планування інтер'єру житлового приміщення є однією з найбільш стійких етнічних ознак, котра характеризує різні групи східних слов'ян. Вона визначається двома основними показниками: розташуванням діагоналі піч–покуть та напрямком, у якому повернуті челюсті печі [2, с. 212]. Для місцевого житла, як і українського народного житла загалом [7, с. 44], характерне розташування печі в кутку між сінешньою і тильною стінами, зі зверненнями в бік чільної стіни челюстями. Лише на Опіллі вже з другої половини XIX ст. превалювали печі, у яких опалення здійснювали з боку сіней (чи виділеної тут пекарні) [10, с. 79–106]. Покуть відповідно міститься в діагонально протилежному кутку (між чільною і причільною стінами).

Типове обладнання селянського житла, яке мало тільки одне житлове приміщення, формувалося впродовж віків і характери-

зувалося певним набором предметів, їх розташуванням, а також системою опалення та освітлення. Як відзначали дослідники, внутрішній устрій української хати в усіх місцевостях, починаючи від західної частини Курщини та Воронежчини і закінчуючи східними схилами Карпат надзвичайно однотипний [4, с. 112]. Біля входу до хати, по один бік, у кутку – піч, по другий бік чи біля печі – полиця або мисник на посуд, між піччю та причільною стіною – піл (чи ліжко). У кутку, діагонально протилежному печі (“на покуті”), – стіл, над ним – образи. Вздовж причілкової та чільної стінок печі містилися лави, між столом і полом – скриня (інколи остання замінювала стіл), а біля стола або печі – рухомий стільчик. У кутку між дверима та піччю ставили кочерги, коцюби, біля мисника – цеберка з водою.

Незначна площа житлової камери, в якій відбувалися основні виробничі процеси, вимагала раціонального використання простору. Тут працювали, прями, готували їжу, відпочивали, спали та інше. Житлове приміщення, в якому жила сім’я, умовно розподілялося на такі частини: кухонна – піч, мисник та простір біля них; спальна – піч, постіль, лави та парадна (місце, де приймали гостей, де збиралася сім’я за обідом, в свята) – покуть, стіл, що характерно не тільки для Опілля, Надсяння, Підгір’я, Галицької Волині та інших сусідніх етнографічних районів, а й для всієї України [14, с. 20]. Проте ще Ф. Вовк вказав на певні незначні локальні варіації влаштування інтер’єру [4, с. 113]. Вони були пов’язані з особливостями системи опалення, кількістю і розташуванням світлових отворів, кількістю житлових приміщень, впливами міст та сусідніх етносів, соціально-економічним статусом господарства тощо.

Зазначимо, що у деяких місцевостях обстеженої території окремі релікти будівель з курною системою опалення збереглися аж до початку ХХ ст. Фрагментарні описи інтер’єру такого житла подають дослідники ХІХ – першої половини ХХ ст. з теренів Підгір’я та Надсяння [5, с. 26; 9, с. 52; 17, s. 172]. Дим у курній хаті “...не виходив комином до сіней, а валив прямо до кімнати, де висів над головою як хмара...” – зауважив Яків Головацький [5, с. 26]. Ярослав Пастернак теж наголошував на тому, що “від диму були в хаті стеля і стіни чорні, як вуголь, аж світилися” [9, с. 52]. Кіптяву з них зчищали і змивали лише два рази на рік. Внутрішнє обладнання такого житла відзначалося надзвичайною

простотою та убогістю. Його ніколи не оздоблювали художніми тканинами, іншими декоративними елементами. Освітлювали курні будівлі в цій місцевості за допомогою липових або соснових щепок [17, с. 173]. Описуючи в першій половині XIX ст. курну хату, в містечку Миколаєві, Я. Головацький згадує тут "гряди" (врубані під стелею у стіни балки), на яких сушили льон та коноплі [5, с. 26].

У с. Монастирці Жидачівського району (Підгір'я) обстежено хату першої половини XIX ст., яка ще на початку XX ст. була курною [1, арк. 35, 36]. Цікавим є й те, що в житловій кімнаті до цього часу збереглися основні елементи колишнього інтер'єру. Властиво, збереглася стара курна піч (1,5 x 2,2 м), над челюстями якої лише на початку XX ст. спорудили комин з відводом диму у сні. Вона розташовувалася праворуч від входу, по другий бік дверей розташовувався виготовлений із масивних тесаних дощок мисник. Уздовж чільної і причілкової стіни стояли лави, з'єднані між собою навскіс. Дощки лав опиралися на круглі, вкопані у землю, колоди. Простір між піччю і причілковою стіною займала постіль, основою якої служили вкопані у землю колоди. У діагонально протилежному до печі куті стояв стіл (на "кізлах").

Мало чим відрізняється інтер'єр хати із Надсяння (с. Каменка Волоська – нині група сіл Жовківського району), описаний у третій чверті XIX ст.: "В покою, до якого вхід з сіней, знаходиться зразу при дверях, зліва велика піч (уже з плетеним "бовдуром" – Р. Р.), по правій – «коминок» (у якому світили скалками, подібно як на Поліссі – Р. Р.) [6, с. 126–130], довкола йдуть нерухомі лави, а на середині стоїть стіл, звичайно накритий, на котрім саме в неділі і свята ложать бохань хліба" [3, с. 110].

Відвід диму з житлового приміщення призвів до певних змін інтер'єру. Внутрішнє обладнання такої хати вже значно багатше, ніж у курної, особливо це стосується декоративного оздоблення: стіни тут миють або білять, інтер'єр збагачується ткацькими виробами, вишивками, прикрасами з соломи, паперу та ін. Цікавою порівняльною ілюстрацією є зроблений у 1839 р. Я. Головацьким опис згаданого вже житла міщанина із підгірського містечка Миколаєва. Курній хаті з чорними закіпченими стінами автор протиставляє другу, півкурну кімнату: "...Всередині, у світлиці тесані стіни. На стіні від сходу ікони Розп'яття, Матері Божої і св. Миколи, мальовані тутешніми народними художниками. Над

дверима й над лавою полиці, з полив'яними мисками й циновими тарілками; в куті, за піччю, на ліжку сінник з соломою, накритий білим простирадлом, і сім подушок" [5, с. 26].

А ось опис хати яворівського передміщанина (Надсяння), яка, на думку автора нічим не відрізнялась від сільської: «...Живуть в звичайних хатах... в низьких і задушливих кімнатах... в яких одна велика прича служить за лежанку для всієї родини. В тій самій камнаті є вміщене palowisko (кухонна плита? – Р. Р.) під окапом, на якому готують і пекарська піч для випікання хліба... при деяких [домах], місцями, є друга кімната, світлиця, в якій збирається родина в урочисті і святкові дні... Люди ці, переважно руського обряду, мають замілування в нагромадженні образів різних святих і не важко знайти у них усі стіни кімнати завішані тими візерунками. Обмеблювання завжди з дерева, місцевої роботи, а глиняний посуд теж виробу яворівських гончарів...» [20, s. 67].

Уявлення про інтер'єр подібного опільського житла одержуємо з опису хати у селі Долиняни колишнього Рогатинського повіту: «Обмеблювання хат дуже скромне. Біля печі родинне ліжко покрито веретою, з кількома подушками. Під вікнами лави; посередині скриня, яка часто слугує як стіл; в куті при дверях шафка або полиці на кухонне начиння – зрештою цілий ряд образів на стіні завершує облаштування хати [...] над ліжком є закріплена до стелі і до стіни жердка, на якій розвішують звичайно буденний одяг. До тої жердки закріплюють також простирадло за яким хавається звичайно від очей домашніх породія після родів...» [18, s. 39].

Більш докладний опис такого інтер'єру, характерного для колишнього Сокальського повіту (Галицька Волинь), подав наприкінці XIX ст. Броніслав Сокальський: "Зі сіней, закритих дверями на завесах, із замком на дерев'яному засуві, рідше залізному, входимо до хати житлової (одночасно і кухні). Четверту частину площі займає обширна піч з вигідним запічком, який є спальнею для дітей, а у випадку хвороби – ложем для хворого. Справа від дверей – мисник, тобто мала шафка, на якій сперті відкриті полицьки на поливані і фаянсові миски... Збоку висить ложник з дерев'яними ложками. Навпроти дверей, при східній стіні, стоїть скриня (рідше стіл: сс. Копитів, Смиків, Мошків). Стіни навпроти дверей обвішані образами святих, які нижньою частиною опираються на стіни, а верхньою відстають. Образи оздоблюють зроблені з паперу квіти (а нерідко пташки з писанок), люстерка малі і т. д. Уздовж вільних

стін і навколо печі встановлюють лавки, звичайно стаціонарні, у землю вбиті [...]. У куті, по праву руку від входу, стоїть велике ліжко, накрите полотняною плахтою або сіраком, спорадично килимом, одною чи двома подушками. Звичайно замість ліжка стоїть різновид тапчану з чотирьох дощок, покладених на чотири закопані у землю стовпи. Селяни в Пархачі називають його “примістки” або “постіль”. Сплять звичайно на голих дошках, застеливши тільки плахту чи старий одяг. Над ліжком на шнурках завішені жердки, на яких розвішують одяг... Внутрішніх стін, як правило, не білять зовсім. Творять їх вигебльовані і миті дилі. У деяких хатах верхня частина вибілена білою глиною, нижня мита...” [19, s. 73].

Виділення у сінях пекарні, здійснення звідси опалення в печі (що, як вже відзначалось, було типовим для Опілля вже у другій половині ХІХ ст.) звільнило житлове приміщення від однієї з основних функцій – кухонної. У пекарні готують їжу, сюди переносять найбільш громіздкий кухонний інвентар: горщики, чавуни, рогачі, кочерги, “путню” з водою тощо. Це спричинило доволі помітні позитивні зміни в інтер’єрі житла. Основне приміщення перетворюється на “чисте”; хоча тіло печі залишається в ньому, на традиційному місці, однак піч є тільки джерелом тепла і місцем для снання та відпочинку родини. Водночас основні предмети інтер’єру залишаються на традиційних місцях, збагачується тільки декоративне оздоблення приміщення. “[...] Мило вражала мене біла світлиця та багато ікон, прибраних тонкою блискучою зеленню барвінків та китицями червоних ягідок калини [...]” – так в 1884 р. згадувала українська письменниця Уляна Кравченко хату війта у с. Стоках теперішнього Перемишлянського району [8, с. 394].

Наочним зразком типового інтер’єру такого житла може бути внутрішнє обладнання хати 1891 р. зі с. Іванівки Перемишлянського району, обстеженої нами у 1987 році. Зліва від входу розташована піч, при її стінках – лави з фігурно вирізаними ніжками, над дверима – полиця на посуд, у куті між чільною сінешньою стінами – мисник. Уздовж чільної і причілкової стін розміщуються лави, перед ними – довгий стіл, між мисником і лавою при чільній стіні – куфер. У куті між причілковою та напільною стіною стояв “бамбетель” (замість ліжка), над ним висіла фігурно вирізана жердка, між ліжком і піччю була скриня. Образи займали не тільки всю довжину причілкової стіни, а частково чільну і напільну. Стіл-лава,

бамбетель, скриня покриті домотканими смугастими “веретами”. Образи прикрашені вишитими рушниками, паперовими квітами. Стіни чисто вибілені, стеля і повздожній сволок вимиті (останній прикрашений різьбою). Одвірки, сволок, стелини – фігурно профільовані. Долівка і нижня частина стін обмащені жовтою глиною, попід ліжка і при печі підведені сивим “глеєм”.

У будівлях з двома житловими приміщеннями, розділеними сіньми, інтер’єр основної житлової камери майже не змінився. Внутрішнє обладнання другого житлового приміщення (“хатини”, “малої хати”, “зимової хати”), на яке поступово перетворюється комора, насичується обладнанням, характерним для житла (передовсім лавами чи ліжком). Згодом воно набуває грубку (чи невелику піч), хоча нерідко навіть у будівлях початку ХХ ст. обігрівальних пристроїв не було. Зазвичай, це приміщення замешкували тільки влітку, взимку воно виконувало функції, характерні більше для комори. Польові етнографічні матеріали дають можливість простежити динаміку змін функційного призначення цього приміщення (житло – комора – житло – комора і т. д.) залежно від динаміки змін економічного становища та чисельності сім’ї. Хоча, як правило, жили в ньому спорадично [16, с. 3–6], за винятком випадків, коли тут проживала друга повноцінна сім’я (тоді інтер’єр цього приміщення нічим не відрізнявся від інтер’єру основного). Наявність другого житлового приміщення також не вплинула на функційне зонування основного. Інколи (у багатих господарів) воно виконувало парадну функцію, тут збиралася сім’я на святковій обіді, приймали гостей тощо.

Загальне враження внутрішнього обладнання житла третьої чверті ХІХ ст. з двома різнозначними житловими камерами, характерного для заможних селян Підгір’я, подав опис батьківської хати І. Франка (с. Нагуєвичі Дрогобицького району). “[...] В хаті були дві кімнати, долішня, де стояла глиняна піч, при ній припічок і запічок, [...] далі до того запічка притикала постіль із дерев’яних дощок, із дощатою побічницею, далі від західної сторони попід стіну лава від південної до північної стіни; уздовж південної стіни попід вікнами була друга лава з широкою дошки, до якої приставляли в разі потреби ослін, що звичайно стояв поперек хати перед столом. При кінці тої лави, при східній стіні хати, стояв дощатий мисник із полицями на горшки та миски. В тій стіні, в її половині, були двері, а другу половину від півночі займала піч. Друга до-

лішня кімната, яку звичайно називали “тамтою хатою”, мала в собі ознаки пансько-старосвітського устрою, а власне: великий образ Богородиці з дитиною [...] стародавній Диптих (образ зложений із двох малюнків, розділених кольоровою стьошкою), мальований на дереві, на яким одна половина представляла Благовіщення, а друга – не тямлю вже що. Під образом Богородиці висіло дзеркало, а над дверми також давній, на дощці мальований образ св. Миколая. Піч у тій хаті була далеко менша ніж у горішній [...]. До омебльовання горішньої хати належав ще великий дерев’яний стіл на чотирьох ногах, якого віко не було прибите, тільки відсувалося в міру погребі [...]. Між мисником і лавою навпроти печі, стояв звичайно люшвак, чебер на трьох високих дощатих ногах [...]. Стеля так само як і всі стіни, була побілена глиною, не вапном. Попід стелею між східною і західною стіною були вкладені дві рівнобіжні платви, що називалися гряди [...]. З південного боку хати понад вікнами була велика полиця, з грубого ялинового бруса, на якій стояли горшки та інша кухонна посуда [...]” [13, с. 244, 245].

У будівлях з двома житловими камерами, опалення в яких здійснювалося з пекарні (чи сіней), фактично два приміщення (повсякденне і парадне) були “чистими”. Згадуючи подібну будівлю в с. Гряді нинішнього Жовківського району (Надсяння) В. Січинський пише: “... Тому, що обидві хати однаково чисті, тут зовсім незрозумілі такі назви хат як “чиста” і “чорна”, а лише “велика” і “мала”...” [12, с. 16].

У житлах з виділенням по ширині хати “ванькирем” (кімнатою за піччю), в останню переносять основні спальні (відпочинкові) функції. Тут розташовують ліжко чи два, звідси заходять на запічок. Розташування предметів інтер’єру основного приміщення залишається майже незмінним. Інтер’єр подібного типу житла, характерного для заможного селянина Галицької Волині, описав наприкінці XIX ст. Б. Сокальський: “...Зі середніх сіней ведуть двері до хати челядної, вліво – до гостинної. Хата челядна (житлова), до якої прилягає ванькир, становить власне помешкання, гостинну – використовують тільки влітку, або в час свят, урочистостей. Наліво від дверей (у челядній хаті. – Р. Р.) кухня англійська, з залізними блятами, часто з братрурою і котелком. Справа від дверей мальована шафа, що займає всю стіну, а навіть одна її полицка йде понад дверима (верхом) до печі. На полицях шафи (“мисник”) мальовані миски [...]. Образи святих у полірованих рамах заповнюють цілу фронтальну стіну. Обіч образів або за ними висить лоза (“громни-

ця”) і свячені зела, у багатьох хатах висять годинники. Під стінами – пильовані дерев’яні лави, часто канапи дерев’яні з опертям, два крісла і стіл. Під стіною від ванькира стоїть просте дерев’яне ліжко, накрите гарним ліжником, і в головах чисто виложене багатьма подушками в гарних пішевках перкальових різної барви, або в білих пішевках зі вставками вишивальної роботи.

У ванькирі, крім одного або двох ліжок і лав, а деколи і скрині, нема нічого. У ванькирі є вхід на обширний запічок, який тягнеться з житлової хати через ванькир. У ванькирі спить переважно господиня і діти, у хаті – господар. Внутрішні стіни хати найчастіше бувають білені глиною білою [...]. У деяких селах не білять стіни над лавами, лише мийоть.

Хата гостинна, в якій мусить бути підлога з дощок [...]. Крім печі стіл і кілька крісел, а деколи ліжко чистим килимком застелене. На вікнах заможніших (селян. – Р. Р.) вазони з квітами, а інколи, особливо у міщан, навіть деяка елегантність в обладнанні. У Варяжі, наприклад, у кількох господарствах, крім годинників, дзеркала, стіни хат гостинних мальовані, підлога – воскована, столи, шафи – поліровані, навіть фігурки святих і інструменти музичні (вид органу)...” [19, s. 75].

У будівлях, де місце ванькира займає пекарня, в яку звернені челюсті печі і припічок, це приміщення виконує кухонну функцію, основне ж, як і у випадку з виділенням пекарні в сінях, від неї звільняється і перетворюється на “чисте”. Розташування і набір основних предметів в інтер’єрі житла не змінюються. Фрагментарні описи такого житла, характерного для с. Бартатова Городоцького району (Надсяння) наприкінці XIX ст. подав К. Фалькевич: “[...] Сіни розділяють хату на дві частини. З одного боку є хата, звана зимовою, і комора. Хата зимова [...] буває отримувана завжди чисто, а умеблювання у ній частіше порядне. Так, стоїть тут звичайно порядне ліжко, застелене, стіл, шафа, лави вздовж стін; одне або два крісла. На стінах висять образи і завжди мале дзеркало; на вікні стоїть лампа. Тут приймають гостей [...]. По другий бік споруди є хата, звана літньою, спальня дітей і челяді (тільки господарі сплять в хаті зимовій) та кухня (пекарня. – Р. Р.) з піччю пекарською та припічком...” [15, s. 74].

Внутрішнє обладнання комори було досить одноманітним. У смузі дерев’яного будівництва стіни комори ніколи не білили. У районах каркасно-валькованих хат їх часто мастили жовтою глиною. У фасадній (спорадично у причілковій чи тильній) стіні комори влаштували невеличке віконце. Долівка у ній була переважно

глинобитною, проте тут частіше, ніж у житловому приміщенні, можна було зустріти дерев'яну підлогу. В коморі стояли скрині з одягом, борошном, бочки з капустою, сиром, маслом, глечики з молоком, квасом, солом'яники із збіжжям, зберігалося підвішене на жердах сало тощо. При наявності в одному блоці з хатою двох комор, одна використовувалася для зберігання продуктів харчування, інша – одягу, прядива тощо. У сінях стін переважно не білили, як і не влаштували стелі. Долівку завжди робили глинобитною, причому її рівень був приблизно на 10 см нижчим від рівня долівки у житловому приміщенні. У сінях стояли різні предмети господарського вжитку: лава, жорна, відро з водою, кошики, ступа та ін.

Отже, як показує наведений матеріал, внутрішнє обладнання селянського житла на території північно-західної частини Східної Галичини та південного заходу Волині характеризувалося певним набором предметів, їх розташуванням, а також системою опалення та освітлення, що в загальному було типовим для всієї України. Водночас під впливом певних факторів (особливостей системи опалення, кількістю і розташуванням світлових отворів, кількістю житлових приміщень, впливами міст та сусідніх етносів, соціально-економічним статусом господарства тощо) тут спостерігаємо певні локальні варіації у влаштуванні інтер'єру.

1. Архів МНАП у Львові. – ЗВ-99, 46 арк.
2. Бломквист Е. Э. Крестьянские постройки русских, украинцев и белоруссов : (поселения, жилища и хозяйственные строения) / Е. Э. Бломквист // Восточнославянский этнографический сборник : Очерки народной материальной культуры русских, украинцев и белорусов в XIX – начале XX в. – Москва: Изд-во АН СССР, 1956. – С. 3–458.
3. Б. а. Село Каменка Волоска // Галичанин: літературний збірник. – 1862. – Кн. 1. – Вип. 1. – С. 98–121.
4. Вовк Хв. Етнографічні особливості українського народу / Хведір Вовк // Вовк Хв. Студії з української етнографії та антропології. – К. : Мистецтво, 1995. – С. 39–218.
5. Головацький Я. Подорож по Галицькій та Угорській Русі, описана в листах до приятеля у Л. / Яків Головацький // Подорожі в Українські Карпати. – Львів : Каменяр, 1993. – С. 22–101.
6. Данилюк А. Світло погаслих посвітів / Архип Данилюк // Жовтень. – 1979. – № 11. – С. 126–130.
7. Космина Т. Поселення, садиба, житло / Тамара Космина // Українці : історико-етнографічна монографія у двох книгах. – Опішне : Вид-во Державного музею-заповідника українського гончарства в Опішному «Українське Народознавство, 1999. – Кн. 2. – С. 13–56.

8. Кравченко У. Спогади учительки/ Кравченко У. // Кравченко У. Вибрані твори. – К.: Наукова думка, 1958. – С. 390-397.
9. Пастернак Я. Бувальщина за півсотні літ / Ярослав Пастернак // Життя і знання. – 1938. – № 2 (125). – С. 49-51.
10. Радович Р. Традиційне сільське житло на Опіллі другої половини XIX – початку XX ст. / Роман Радович // Записки Наукового товариства імені Шевченка. – Львів, 1995. – Т. ССXXX : Праці Секції етнографії і фольклористики. – С. 79-106.
11. Самойлович В. П. Народна творчість в архітектурі сільського житла / В. П. Самойлович. – К. : Держбудвидав УРСР, 1961. – 341 с., іл.
12. Січинський В. Українська хата в околицях Львова / Володимир Січинський. – Львів, 1924. – 22 с., іл.
13. Франко І. Моя вітцівська хата / І. Франко // Зібрання творів : у 50 т. / І. Франко; упоряд. та комент. В. П. Колосової, В. І. Крעותня, Г. І. Павленко; ред. В. І. Крעותень – К. : Наукова думка, 1985. – Т. 39 : Літературно-критичні праці (1911 – 1914). – С. 243-247.
14. Юрченко П. Г. Дерев'яне зодчество України (XVIII – XIX ст.) / П. Г. Юрченко. – К. : Вид-во Академії архітектури УРСР, 1949. – 64 с., іл.
15. Falkiewicz K. Monografia powiatu Grodzieckiego / Karol Falkiewicz. – Gródek, 1896. – 140 s.
16. Janusz B. Badania etnograficzne w Skrylowie i w okolicach Lwowa / B. Janusz // Na ziemi naszej. – 1936. – № 19. – S. 3-6.
17. Lubicz-Czerwiński I. Okolica zadniestrzka między Stryjem i Łomnicą. Czyli opis ziemi, dawnych kłesk lub odmian tej okolicy / Ignacy Lubicz-Czerwiński. – Lwów, 1811. – 281 s.
18. Reichert J. Doliniany w pow. rohатыńskim: Opis wsi, ludność, jej obrzędy i zwyczaje / Józef Reichert // Kronika powiatu rohатыńskiego. – Rohatyn, 1927. – Zesz. 314. – S. 39.
19. Sokalski B. Powiat Sokalski pod względem geograficznym, etnograficznym, historycznym i ekonomicznym / Bronisław Sokalski. – Lwów, 1899. – 496 s.
20. Weberfeld E. Jawyryw (monografia historyczna, etnograficzna i statystyczna): Przewodnik naukowy i literacki / E. Weberfeld. – Lwów, 1909. – 82 s.

Radovych R.

ONFURNITUREOFTRADITIONALEDWELLINGSOFNORTH-WESTERN GALICIA AND SOUTH-WESTERN VOLHYNIA

In the article hev been considered peculiarity on furniture of traditional dwellings of North-Western Galicia and South-Western Volhynia.

Key words: Opillya, Pidhirya, Galician Volhynia, Nadsianyya, traditional dwellings, traditional furniture.